

Številka: 35432-223/2022-2550-13

Datum: 30. 1. 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 120. člena v povezavi z dvanajstim odstavkom 119. člena in na podlagi druge točke četrtega odstavka 119. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O in 78/23-ZUNPEOVE), v upravni zadevi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi preverjanja skladnosti naprave z Zaključki o BAT in zaradi spremembe v obratovanju naprave, na zahtevo upravljavca Saše Žaljca s.p., Lipova ulica 5, 1230 Domžale, ki ga po pooblastilu zastopa JATA EMONA d.o.o., Agrokombinatska ulica 84, 1000 Ljubljana, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-21/2007-14 z dne 6. 10. 2009, spremenjeno z odločbo št. 35406-31/2012-3 z dne 13. 11. 2012 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) izdano upravljavcu Saši Žalju s.p., Lipova ulica 5, 1230 Domžale (v nadaljevanju: upravljavec) za obratovanje naprave za intenzivno rejo perutnine Farma Ihan z zmogljivostjo 54.000 mest (v nadaljevanju: naprava/farma), ki se nahaja na zemljiščih v k.o. 1964 Ihan se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Točka 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

1. Upravljavcu Saši Žalju, s.p., Lipova ulica 5, 1230 Domžale (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave Farma Ihan (A1), v kateri se izvaja dejavnost intenzivne reje perutnine (kokoši nesnic jedilnih jajc – nesnic) s proizvodno zmogljivostjo 78.000 mest (v nadaljevanju: naprava). Naprava se nahaja na zemljiščih s parc. št. 251/3, 255/2, 256/6, 256/7, 256/8, 256/11, 256/12, 256/20, 256/21, 256/22, 258/2, 316/2, 317/5, 317/6, 561/11 in 324/5, vse k.o. 1964 Ihan, na lokaciji Breznikova c. bš, Ihan, 1230 Domžale.

Naprava A1 je sestavljena iz naslednjih tehnoloških enot:

- objekti za hlevsko (talno) rejo kokoši nesnic (N1-N6),
- skladišče jajc (N7),
- steljnik (N8),
- garderobni objekt (N9),
- dizel elektro agregat (N10) in
- silosi za krmo (Sil1 do Sil6).

2. Točka 2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1. Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja oziroma zmanjševanje emisij iz naprave

- 2.1.1. Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja mora upravljavec zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v zrak:

- tesnjenje delov naprav, recirkulacija odpadnega zraka in druge ukrepe za zmanjšanje količine odpadnih plinov;

- čim popolnejšo izrabo surovin in energije ter druge ukrepe za optimiranje procesov;
- optimiranje obratovalnih stanj zagona, spremembe zmogljivosti in zaustavljanja ter drugih izjemnih pogonskih stanj in
- redno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprave, še posebej prezračevalnega sistema.

2.1.2. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja poleg ukrepov iz točke 2.1.1. izreka tega dovoljenja izvajati tudi naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije celotnega prahu:

- pri obratovanju naprave, kjer se trdne snovi (krma, nastilj, gnoj) pretovarjajo, prekladajo ali prevažajo, uporabljajo ali skladiščijo in zaradi gostote, zrnatosti, velikosti zrn, površinskih lastnosti, abrazijske neopornosti, drobljivosti, sestave ali nizke vsebnosti vlage teh snovi, je potrebno preprečevati in zmanjševati emisijo snovi celotnega prahu in še zlasti razpršene emisije celotnega prahu iz naprave;
- zmanjševati poti padanja pri iztresanju trdnih snovi oziroma polnjenje silosov za krmne mešanice in doziranje le te iz silosov v hlev se izvaja z zaprtim cevним sistemom;
- pri pretovarjanju trdnih snovi prilagajati obratovanje naprave lastnostim trdnih snovi, zmanjševati nastavitvena dela in čiščenje, avtomatizirati pretovor in redno vzdrževati in čistiti naprave za pretovor;
- omejiti pretovarjanje gnoja pri visokih hitrostih vetra;
- popolnoma ali v pretežni meri zagotoviti zaprtje prostorov, kjer se trdne snovi pretovarjajo, prekladajo, prevažajo, skladiščijo in uporabljajo;
- uporabiti zaprta prevozna sredstva in zaprte sisteme za natovarjanje in raztovarjanje trdnih snovi kot so vozila z zaprtimi vsebniki in v notranjem transportu zaprte transportne trakove, elevatorje ter polžaste vijačne ali pnevmatske transporterje;
- zapirati brezkončne transportne trakove;
- vzdrževati površine cest, po katerih vozijo vozila za prevoz trdnih snovi;
- zapirati vhodna vrata hlevov, v katera se dovažajo, uporabljajo ali odvažajo trdne snovi;
- zapirati ali tesniti mesta za pretovarjanje trdnih snovi;
- uporabiti zaprte sisteme za natovarjanje in raztovarjanje trdnih snovi (krma), pri čemer je treba zajeti izpodrinjen zrak v silosih, kamor se krma pretovarja, ter ga očistiti s filternimi vrečami;
- uporabiti silose z varovalnim sistemom pred prenapolnitvijo;
- omejiti hitrosti prevoznih sredstev na transportnih poteh;
- potrebno je redno čistiti in vzdrževati manipulativne površine;
- preprečevati in zmanjševati razpršeno emisijo prahu z rednim preventivnim čiščenjem tehnološke opreme in naprav;
- vse površine na lokaciji naprave morajo biti utrjene;
- zasaditi rastlinje ali zatraviti površine.

2.1.3. Upravljavec mora zagotavljati zmanjšanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) z:

- uporabo grobega materiala za nastilj (kot npr. lesni oblanci, odprašena slama);
- ročnim nanosom nastilja pred in po potrebi med vselitvijo;
- uporabo sistema za hranjenje po želji;
- uporabo peletirane krme;
- uporabo skladišč za krmo (silosi), ki so opremljeni z oddušniki in filternimi vrečami;
- uporabo avtomatskega prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v hlevih.

2.1.4. Upravljavec mora zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav:

- uporabiti mora sistem nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste: krma se ne sme raztresati in voda se ne sme razlivali, zagotavljati se mora prezračevanje notranjosti hleva in posledično zaskorjanje površine gnoja in zagotavljati, da je nastilj stalno suh in pod aerobnimi pogoji;

- optimirati mora pogoje izpustov izstopnega zraka iz hlevov z učinkovito postavitvijo zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka kot npr. vegetacijske ovire (grmovnice in drevesa), z dodajanjem preusmeritvenih pokrovov na izstopnih odprtinah tako, da se izstopni zrak preusmeri k tlom in z razpršitvijo izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali, ki je obrnjen stran od občutljivih sprejemnikov.

2.1.5. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) zagotavljati, da izvaja rejo nesnic z uporabo nebaterijske talne reje na nastilju z jamo za gnoj s prisilnim prezračevanjem, z napajalnim sistemom brez iztekanja, pri čemer mora zagotavljati, da emisije amonijaka v zrak ne presegajo mejne vrednosti, določene v Preglednici 1 iz točke 2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

2.1.6. Upravljavec mora spremljati suho snov (SS) v gnoju tekom posameznega turnusa, upoštevajoč da se:

- odvzame reprezentativen vzorec gnoja v 4 mesecu po vselitvi kokoši iz enega hleva;
- odvzame 1/3 vzorca na nastilju (brskališč) in 2/3 vzorca izpod jame za gnoj;
- vzorec v zaprti posodi še isti dan odpošlje v analizo SS v ustrezen laboratorij;
- pri izračunu SS upošteva: povprečna SS = $1/3 \times (\text{SS gnoja z nastilja} - \text{brskališč}) + 2/3 \times (\text{SS gnoja iz jame za gnoj})$.

Izračunano povprečje SS se priloži monitoringu emisije amonijaka iz točke 2.3.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, vključno s poročilom o preskušanju iz laboratorija.

2.1.7. Upravljavec lahko kot gorivo v nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem – dizel elektro agregat (N10) iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja uporablja le plinsko olje D2.

2.1.8. Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – dizel elektro agregat (N10) lahko obratuje samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike, pri čemer njegov obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno.

2.2. Mejne vrednosti emisij snovi v zrak

2.2.1. Mejna vrednost emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice z uporabo nebaterijske reje je določena v Preglednici 1.

Preglednica 1: Mejna vrednost emisije amonijaka iz hlevov

Parameter	Mejna vrednost (v kg NH ₃ /mesto nesnice/letno)
Dušik, izražen kot NH ₃	0,25

2.3. Zahteve za obratovalni monitoring emisij snovi v zrak

2.3.1. Upravljavec mora zagotavljati monitoring emisije amonijaka v zrak kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak z masno bilanco na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem, ki se nanaša le na emisije glede na način reje iz hlevov.

2.3.2. Upravljavec mora zagotavljati monitoring emisije celotnega prahu v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak na podlagi uporabe emisijskega faktorja.

2.3.3. Upravljavcu ni treba zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem – dizel elektro agregat (N10), katerega obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno in je namenjen samo za pogon zasilnega napajanja elektrike.

2.4. Obveznost predložitve poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa

2.4.1. Upravljavec mora oceno o letnih emisijah snovi v zrak, ki jo izdelava izvajalec obratovalnega monitoringa na podlagi ocene z izračunom letne količine razpršenih emisij amonijaka in celotnega prahu v zrak, poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

2.4.2. Upravljavec mora kot prilogo k oceni o letnih emisijah snovi v zrak iz točke 2.4.1. izreka tega okoljevarstvenega dovoljenja priložiti oceno z izračunom razpršenih emisij iz točke 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Iz ocene mora biti razviden način izračuna in podatki, ki so bili pri tem uporabljeni.

3. Točka 3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

3. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi in toplote v vode

3.1. Upravljavec mora zagotoviti, da v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne bodo nastajale industrijske odpadne vode.

3.2. Upravljavcu se na iztoku V2 na mestu, določenem v koordinatnem sistemu D96/TM s koordinatama e = 470407 in n = 108305, ki se nahaja na zemljišču v k.o. 1964 lhan, parc. št. 316/2 iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dovoli odvajanje komunalne odpadne vode, ki se predhodno očisti v lastni mali komunalni čistilni napravi (mKČN), z zmogljivostjo 2-5 populacijskih ekvivalentov (PE), posredno v podzemne vode:

- v največji letni količini 137 m³
- v največji dnevni količini 0,5 m³
- 6 urni povprečni pretok 0,02 l/s

3.3. Upravljavec mora vsako tretje leto izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz 1. točke izreka tega okoljevarstvenega dovoljenja omogočiti pregled mKČN ali pa mu v roku za izvedbo pregleda predložiti rezultate meritev emisije snovi na iztoku iz mKČN (analizne izvide). Meritve emisije snovi izvedene namesto pregleda mKČN se izvedejo na merilnem mestu MM1 določenem v koordinatnem sistemu D96/TM, s koordinatama e = 470408 in n = 108308, pri čemer se odvzame en trenutni vzorec in v njem določi parameter kemijska potreba po kisiku (KPK). Upravljavec naprave mora zagotavljati, da mejna vrednost parametra KPK iz Preglednice 2 ni presežena.

Preglednica 2: Mejna vrednost kemijske potrebe po kisiku (KPK)

Parameter onesnaženosti	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/L	200

3.4. Prvi pregled mKČN se izvede prvo naslednje koledarsko leto po izvedbi prvih meritev.

3.5. Upravljavec mora za izvajanje morebitnih meritev emisije snovi, ki nadomeščajo pregled mKČN, zagotoviti stalno merilno mesto na iztoku iz mKČN.

3.6. V kolikor upravljavec namesto pregleda mKČN, zagotovi izvedbo meritev emisije snovi iz mKČN, mora analizni izvid teh meritev iz točke 3.4. izreka tega/okoljevarstvenega dovoljenja (v roku, ki je predviden za pregled mKČN) predložiti izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz 1. točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

3.7. Upravljavec mora izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz 1. točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja, omogočiti prevzem in odvoz blata iz mKČN.

- 3.8. Upravljavec mora ob izpadu mKČN ali ob kakršnikoli okvari pri obratovanju mKČN, ki bi lahko povzročila čezmerno obremenitev odpadne vode na iztoku iz mKČN, sam takoj začeti izvajati ukrepe za odpravo okvare, zmanjšanje in preprečitev nadaljnega čezmernega obremenjevanja in vsak tak dogodek takoj prijaviti inšpekciji, pristojni za varstvo okolja in inšpekciji, pristojni za ribištvo.
- 3.9. Dvoriščna območja ter transportne poti morajo biti asfaltirane ter jih je treba suho čistiti (brez nastajanja odpadnih vod).
- 3.10. Upravljavec mora zagotoviti suho čiščenje hlevov, brez nastajanja odpadnih vod.
- 3.11. Upravljavec mora komunalno odpadno vodo, ki nastane v umivalnikih v hlevih zbrati in očistiti.

4. Za točko 4.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 4.1.5., ki se glasi:

- 4.1.5. Upravljavec mora zagotavljati tehnike zmanjševanja hrupa kot posledica obratovanja naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja, in sicer:
- uporabo čim krajših cevi za dovod krme,
 - postavitev opreme tako, da se čim bolj zmanjša premikanje vozil po napravi,
 - opremo naj upravlja izkušeno osebje,
 - izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi,
 - uporaba in nakup tihe opreme,
 - redno vzdrževanje in čiščenje opreme.

5. Točka 6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

6. Zahteve za ravnanje z nastalim perutninskim gnojem

- 6.1. Upravljavec mora perutninski gnoj, ki nastane v obdobju, ko je gnojenje kmetijskih površin prepovedano, takoj (brez skladiščenja) oddati pooblaščenemu predelovalcu odpadkov.
- 6.2. Upravljavec mora perutninski gnoj, ki nastane v obdobju, ko je gnojenje kmetijskih površin dovoljeno, takoj (brez skladiščenja) oddati drugim uporabnikom kmetijskih zemljišč ali pooblaščenemu predelovalcu odpadkov.
- 6.3. Celoten postopek izgnojevanja hlevov (vključno z morebitnim začasnim odlaganjem gnoja) mora biti izveden tako, da ne pride do namočenja gnoja (npr. s padavinami).
- 6.4. Po opravljenem izgnojevanju hlevov je treba površine pred hlevom, kjer se je gnoj med izgnojevanjem morebiti začasno odlagal, očistiti ostankov gnoja.

6. Točka 8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

8. Drugi ukrepi v zvezi z obratovanjem naprave

8.1. Ukrepi za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote

- 8.1.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem, ki vključuje naslednje elemente:
1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
 2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
 3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
 4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - (a) strukturi in odgovornosti;
 - (b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - (c) komunikaciji;
 - (d) vključevanju zaposlenih;
 - (e) dokumentaciji;

- (f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - (g) programom vzdrževanja;
 - (h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - (i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravilnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - (a) monitoringu in merjenju;
 - (b) popravilnim in preventivnim ukrepom;
 - (c) vodenju evidenc;
 - (d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
 6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
 7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
 8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
 9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS) in
 10. izvajanje Načrta za obvladovanje vonjav.

8.1.2. Upravlavec mora za preprečevanje ali zmanjševanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti zagotavljati:

- ustrezno razporeditev dejavnosti v prostoru,
- izobraževanje in usposabljanje osebja,
- Načrt za izredne razmere, ki ga je potrebno redno posodabljanje,
- redne preglede, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme,
- začasno skladiščenje poginulih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

8.1.3. Načrt za izredne razmere iz tretje alineje točke 8.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja mora obravnavati vsaj področja:

- razlitje nevarnih snovi,
- požar, vključno s požarnimi vodami in
- poplave.

V ta načrt morajo biti vključeni vsi okoljevarstveni ukrepi, ki bodo preprečili oz. zmanjšali vplive na okolje v primeru izrednih razmer.

8.1.4. Upravlavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:

- zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin;
- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
- dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin.

8.1.5. Upravlavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:

- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
- uporabo odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza);

- uporabo hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.

8.1.6. Upravljavec mora za učinkovito uporabo vode zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:

- evidentiranje porabe vode;
- odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode;
- izbiro in uporabo ustrezne opreme (npr. skodelic za napajanje). Omogočeno mora biti pitje po želji;
- redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo.

8.1.7. Upravljavec mora za učinkovito rabo energije v napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:

- optimizacija prezračevalnih sistemov ter upravljanja,
- uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.

8.1.8. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za vzrejo nesnic zagotoviti oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

8.1.9. Upravljavec mora enkrat na leto v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati spremljanje skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali, pri čemer mora zagotavljati, da skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za nesnice ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 6 in 7.

Preglednica 6: Mejna vrednost za skupni izločeni dušik, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni dušik, povezan z BAT (v kg izločenega dušika/mesto za žival/leto)
Skupni izločeni dušik, izražen kot N	Nesnice	0,7

Preglednica 7: Mejna vrednost za skupni izločeni fosfor, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT (v kg izločenega P ₂ O ₅ /mesto za žival/leto)
Skupni izločeni fosfor, izražen kot P ₂ O ₅	Nesnice	0,45

8.1.10. Upravljavec mora vsaj enkrat na leto zagotavljati monitoring naslednjih parametrov procesa:

- porabo vode;
- porabo električne energije;
- število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini,
- porabo krme in
- proizvodnjo gnoja.

8.1.11. Upravljavec mora oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, iz točke 8.1.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, in evidenco spremljanja parametrov iz točke 8.1.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v pisni obliki enkrat letno, najkasneje do 31. marca.

7. Točka 10.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

8. Točka 10.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

9. V celotni točki 11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedni zvezi »Agencijo RS za okolje« in »Agenciji RS za okolje« nadomestita z besedno zvezo »ministrstvo« oz. »na ministrstvo«.

10. Točka 12. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se v celoti črta.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje je dne 19. 12. 2022 s strani upravljavca Saše Žaljca s.p., Lipova ulica 5, 1230 Domžale, ki ga po pooblastilu zastopa JATA EMONA d.o.o., Agrokombinatska ulica 84, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec), prejelo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-21/2007-14 z dne 6. 10. 2009, spremenjenega z odločbo št. 35406-31/2012-3 z dne 13. 11. 2012 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) zaradi uskladitve naprave z Zaključki o BAT in zaradi sprememb v obratovanju naprave. Vloga je bila dopolnjena dne 10. 8. 2023, 8. 11. 2023 in 18. 1. 2024.

Upravljavec je vlogo podal na podlagi četrtega odstavka 277. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23-ZDU-10, v nadaljevanju: ZVO-2), ki določa da mora upravljavec naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, iz 68. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE, 158/20) v primeru, da so zaključki o BAT za njegovo glavno dejavnost izšli pred več kot 33 meseci pred uveljavitvijo ZVO-2, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s 120. členom ZVO-2 najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi ZVO-2.

Upravljavec je vlogo podal tudi na podlagi druge točke četrtega odstavka 119. člena ZVO-2 zaradi manjših sprememb v obratovanju naprave, zaradi katerih je treba spremeniti okoljevarstveno dovoljenje.

Na podlagi Sklepa o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23) je za vodenje in odločanje v tem postopku od 1. 4. 2023 dalje pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

II.

Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljevanju: ARSO) je upravljavcu izdala okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-21/2007-14 z dne 6. 10. 2009, spremenjeno z odločbo št. 35406-31/2012-3 z dne 13. 11. 2012, za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, in sicer naprave za intenzivno rejo perutnine z zmogljivostjo 54.000 mest.

V postopku izdaje spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi spodaj navedene dokumentacije ter dokumentacije, posredovane v dopolnitvah vloge, kot sledi spodaj.

Vloga je bila predložena v obliki predlaganega Obrazca IED vloge in prilogami:

- pooblastilo za zastopanje z dne 12. 12. 2022,
- Poljuden opis naprave, december 2022,
- Najboljše razpoložljive tehnike in Zaključki o BAT, december 2022,
- Identifikacija stavb in tehnoloških enot, december 2022,
- Tehnologija proizvodnje, december 2022,
- Skladiščenje, raba surovin in energije, december 2022,
- Emisije snovi v zrak, december 2022,
- Ravnanje z odpadki, december 2022,
- Izjava o varnosti z oceno tveganja 01-00/2013, ki jo je maja 2013 izdelal DOL-ING, Mitja Dolinšek s.p., Golice 14o, 1219 Laze v Tuhinju,
- Principi dobre ekološke prakse, junij 2022,
- Poročilo o preskusu št. 02828/2020, ki ga je dne 18. 11. 2022 izdelal Emona Razvojni center za prehrano d.o.o., Kavčičeva ulica 72, 1000 Ljubljana,
- Načela vzdrževanja v družbi Vzreja perutnine Sašo Žaljec s.p.,
- Načrt obvladovanja nesreč na območju Farme Ihan, december 2022,
- Poročilo o ocenjevanju in vrednotenju hrupa št. 2114-20/73463-20/254-8/2020-1, ki ga je dne 15. 1. 2020 izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Gosposvetska 12, 4000 Kranj,
- Požarni red št. 8/2017 s prilogami, ki ga je izdelal DOL-ING, Mitja Dolinšek s.p., Golice 14o, 1219 Laze v Tuhinju,
- tabeli T31-1: Seznam stavb in T31-2: Seznam tehnoloških enot,
- tabele T34-1: Skladiščenje rezervoarjev, T34-2: Regalna in druga skladišča, T34-3: Skladišče silosov, T34-4: Skladišče rezervoarjev z odpadki, T34-5: Druga skladišča odpadkov in T34-6: Seznam materialov in surovin brez predhodnega skladiščenja (od teh sta izpolnjeni le T34-1 in T34-3) in
- tabele T41-1: Odvodniki, T41-2: Povezava odvodnikov/tehnologija/predpis in T41-3: Masni pretoki snovi v zrak (od teh je izpolnjena le T41-3).

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 10. 8. 2023 z dopisom z dne 9. 8. 2023 in prilogami:

- Poljuden opis naprave, avgust 2023,
- Najboljše razpoložljive tehnike in Zaključki o BAT, avgust 2023,
- Emisije snovi v zrak, avgust 2023,
- Plan investicij, april 2022,
- več obrazcev Oddaja in prejem živinskih gnojil za leti 2022 in 2023 in
- Načrt za obvladovanje vonjav, avgust 2023.

Upravljavec je vlogo ponovno dopolnil dne 8. 11. 2023, in sicer s/z:

- dopisom z dne 8. 11. 2023,
- Izjavo o lastnostih št. DOKK5455E 050917 z dne 8. 9. 2017 za malo komunalno čistilno napravo,
- Pogodbo o oddaji kokošjega gnoja z dne 5. 4. 2023,
- dokumentom Najboljše razpoložljive tehnike in Zaključki o BAT, november 2023 in
- dokumentom Emisije snovi v zrak, november 2023.

Ministrstvo je dne 15. 1. 2024 od upravljavca po elektronski pošti zahtevalo še dodatne informacije glede odvajanja odpadnih voda. Upravljavec je zahtevane informacije podal dne 18. 1. 2024 po elektronski pošti ter priložil poročilo Prve meritve odpadnih vod iz male komunalne čistilne naprave <50 PE št. 2700-23/109327-23/122938, ki ga je dne 6. 12. 2023 izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor.

Ministrstvo je dne 5. 12. 2023 na lokaciji naprave izvedlo tudi ustno obravnavo z ogledom naprave. Na ustni obravnavi je bil pisan zapisnik št. 35432-223/2022-2550-11 z dne 5. 12. 2023 (v nadaljevanju: Zapisnik).

Ministrstvo je skladno s petim odstavkom 120. člena ZVO-2 z dopisom št. 35432-223/2022-2550-3 z dne 6. 2. 2023 obvestilo pristojno inšpekcijo o vložitvi vloge.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije ugotovljeno naslednje:

II./1

Spremembe v obratovanju naprave

Upravljavec v vlogi navaja, da se le ta nanaša na spremembe v obratovanju naprave, in sicer:

Sprememba tipa kokoši

Obstoječe okoljevarstveno dovoljenje je bilo izdano za rejo 54.000 brojlerskih staršev. Zaradi sprememb v povpraševanju po jedilnih jajcih se je upravljavec odločil zamenjati tip kokoši, in sicer bo po novem redil kokoši nesnice jedilnih jajc. S tem se poveča število kokoši na farmi na 78.000. Kokoši nesnice jedilnih jajc so namreč manjše od brojlerskih staršev, zato je možna številčno večja vhlavitvev. Skupna živa masa živali na farmi se sicer bistveno ne spremeni, po navedbah upravljavca se celo nekoliko zmanjša.

Vključitev dodatnih zemljišč v okoljevarstveno dovoljenje

Upravljavec je podal vlogo za vključitev zemljišč s parc. št. 561/11 in 324/5 v okoljevarstveno dovoljenje. Gre za zemljišči, na katerih v manjšem delu stoji eden izmed hlevov.

Iz 10.3.1. točke 3. člena ZVO-2 izhaja, da je večja sprememba v obratovanju naprave, ki povzroča industrijske emisije, sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki ima lahko pomembne škodljive vplive na zdravje ljudi ali okolje. Za večjo spremembo v obratovanju naprave se šteje vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, zaradi katere se proizvodna zmogljivost naprave poveča tako, da dosega prag zmogljivosti iz predpisa iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, kadar je ta predpisan. Za primere naprav iz predpisa iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, za katere prag zmogljivosti ni predpisan, se za večjo spremembo v obratovanju naprave, ki povzroča industrijske emisije, šteje tudi vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave, ki ima pomembne škodljive vplive na zdravje ljudi ali okolje, kar ugotavlja ministrstvo za vsak primer posebej na podlagi predpisa iz šestega odstavka 90. člena tega zakona.

Ministrstvo ugotavlja, da se naprava iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja uvršča v dejavnost 6.6.a iz Priloge 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22) za katero je predpisan prag proizvodne zmogljivosti, in sicer je za intenzivno rejo perutnine predpisan prag 40.000 mest.

Iz zgoraj opisane zahteve za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja izhaja, da se vloga nanaša na spremembo, ki ima za posledico povečanje zmogljivosti mest za perutnino, in sicer iz obstoječih 54.000 mest na 78.000 mest (razlika 24.000 mest). Po zgoraj navedeni definiciji tako ne gre za večjo spremembo, saj razlika ne doseže praga iz Priloge 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije. Ker se masa živali na farmi ne povečuje, ministrstvo ocenjuje, da se tudi vplivi na okolje in zdravje ljudi ne bodo bistveno povečali. Nesnice jedilnih jajc so namreč manjše oz. lažje od nesnih valilnih jajc za brojlerje. Tako ministrstvo ugotavlja, da nameravana sprememba ni večja sprememba glede na 1. točko četrtega odstavka 119. člena ZVO-2 ter 10.3.1 točko 3. člena ZVO-2, ker se proizvodna zmogljivost naprave ne povečuje za zgoraj naveden prag.

Za spremembo tipa kokoši je bil tudi izdan sklep v predhodnem postopku št. 35431-92/2022-2550-3 z dne 1. 4. 2022 iz katerega izhaja, da za nameravano spremembo ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Ministrstvo glede na zgoraj navedeno ugotavlja, da se nameravana sprememba obravnava v skladu z 2. točko četrtega odstavka 119. člena ZVO-2 nanaša na spremembo v obratovanju naprave, ki ni večja sprememba, vendar je zaradi nje treba spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju.

II./2

Uskladitev z Zaključki o BAT

Ministrstvo je izvedlo presojno skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231, v nadaljevanju: Zaključek o BAT), in sicer:

- Splošnimi zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (BAT 1 – BAT 29) in
- Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine – nesnice (BAT 31).

V nadaljevanju obrazložitve so podane ugotovitve ministrstva glede skladnosti obratovanja naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede uporabe najboljših razpoložljivih tehnik iz Zaključkov o BAT. Iz drugega odstavka 15. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije izhaja, da ministrstvo izvede preverjanje skladnosti naprave z zaključki o BAT v skladu z navodili iz Priloge 7 te uredbe.

Ministrstvo ugotavlja, da za obratovanje naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike opisane v:

- **BAT 9**, saj v bližini naprave ni občutljivih sprejemnikov hrupa,
- **BAT 14, BAT 15, BAT 16, BAT 17, BAT 18, BAT 19, BAT 20, BAT 21, BAT 22**, saj gnojevka ne nastaja, gnoja se ne skladišči, predeluje ali raztresa,
- **BAT 26**, saj na podlagi dokumentacije in Načrta obvladovanja vonjav ministrstvo ocenjuje, da monitoring vonjav ni potreben (dodatna obrazložitev v nadaljevanju odločbe),
- **BAT 28**, saj bivalni objekti za živali niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka,
- **BAT 30, BAT 32, BAT 33 in BAT 34**, saj se v hlevih redi nesnice, in ne brojlerjev, prašičev, nesnic, plemenskih brojlerjev, jarkic, rac ali puranov.

A. Splošni zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev

I. Sistemi ravnanja z okoljem (EMS)

BAT 1 se nanaša na izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti kmetij z uvedbo in izvajanjem sistema ravnanja z okoljem, ki vključuje številne v točkah tega BAT-a naštete elemente. Področje uporabe (npr. raven podrobnosti) in vrsta sistema ravnanja z okoljem (npr. standardizirani ali nestandardizirani) sta povezana z vrsto, obsegom in kompleksnostjo kmetije ter njenimi morebitnimi vplivi na okolje.

Ministrstvo je tekom postopka ugotovilo, da upravljavec nima vzpostavljenega standardiziranega sistema ravnanja z okoljem, se je pa zavezal k izboljšanju splošne okoljske učinkovitosti. Prav tako ima izdelane naslednje relevantne dokumente s tega področja:

- Principi dobre ekološke prakse,
- Načela vzdrževanja objektov, strojev in naprav ...,
- Načrt za obvladovanje nesreč na območju Farme Ihan,
- Plan investicij,
- Program izobraževanj,
- Načrt za obvladovanje vonjav in
- Požarni red.

Navedeni dokumenti kažejo na to, da je področje varstva okolja preprosto, vendar sistemsko urejeno. Vodi se tudi določene evidence. Tudi sicer je iz dokumentacije razvidno, da upravljavec dela kot kooperant družbe Jata Emona d.o.o., ki je po mnenju ministrstva izkušeno kmetijsko podjetje z dolgoletno tradicijo perutninarstva in čigar EMS je ministrstvo v drugih upravnih postopkih na drugih napravah že obravnavalo. Upravljavec kot kooperant sledi planskim in tehnološkim navodilom družbe Jata Emona d.o.o.. Ministrstvo prav tako ne smatra konkretne naprave kot zelo komplekse, saj se na farmi vzreja le ena kategorija perutnine (nesnice), gnoja se ne skladišči, predeluje ali raztresa, prav tako pri dejavnosti reje nesnic ne nastajajo bistvene količine odpadkov. Industrijske odpadne vode na farmi ne nastajajo. Upravljavec ima izdelan Načrt obvladovanja vonjav, saj predloženi izračuni kažejo, da vonjave lahko dosežejo bližnje stanovanjske objekte. Upravljavec mora izvajati Načrt za obvladovanje vonjav iz točke 11 BAT 1 Zaključka o BAT, saj je to primeren ukrep za tiste primere, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami. Glede na upoštevanje rezultatov z računskim modeliranjem disperzije vonjav iz virov vonjav na farmi Ihan se pojavlja veter v smeri severovzhoda, saj piha veter iz smeri jugozahod, kjer je prag zaznavanja vonja 1 EV/m^3 presežen več kot 10 % letnega časa na razdalji, manjši od 400 m od centroida hlevov pri več posameznih stanovanjskih hišah na lokaciji Breznikove ceste. V ostalih smereh so farme zastrte s stavbami drugih hlevov in zelenjem. Na območju farme ni skladišč kokošjega gnoja. Podrobnejša obrazložitev je podana v nadaljevanju pri BAT 12 Zaključkov o BAT. Upravljavcu ni treba izdelati Načrta obvladovanja hrupa, saj v neposredni bližini naprave ni občutljivih sprejemnikov hrupa. Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo BAT 1 z vsemi elementi. Ministrstvo je v točki 8.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo po vzpostavljenem sistemu ravnanja z okoljem in njegovo izvajanje iz BAT 1.

II. Dobro gospodarjenje

BAT 2 se nanaša na preprečevanje ali zmanjšanje okoljskega vpliva in na izboljšanje splošnih značilnosti s tehnikami, ki se nanašajo na:

- a.) Ustrezno lokacijo kmetije.
- b.) Izobraževanje in usposabljanje osebja.
- c.) Priprava načrta za izredne razmere.
- d.) Redni pregledi, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme.
- e.) Skladiščenje mrtvih živali.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Gre za obstoječo napravo, zato tehnike, ki se nanašajo na ustrezno lokacijo v konkretnem primeru niso ustrezne.
- b.) Izobraževanje in usposabljanje osebja ima upravljavec urejeno v okviru plana izobraževanja družbe Jata Emona d.o.o..
- c.) Upravljavec ima izdelan Načrt za obvladovanje nesreč na območju Farme Ihan. Industrijske odpadne vode na napravi ne nastajajo, gnoj se z lokacije odstrani takoj po koncu rejnega cikla, gorivo pa se uporablja le za pogon dizel agregatov. Naprava se nahaja na območju dosega 100-letnih in 500-letnih poplav in na območju razreda majhne in preostale poplavne nevarnosti, ne nahaja pa se na vodovarstvenem ali drugem z vidika nesreč ranljivem območju.
- d.) Za preglede opreme ima upravljavec izdelan dokument Načela vzdrževanja objektov, strojev in naprav ...
- e.) Za skladiščenje mrtvih živali je na lokaciji naprave 20 m^3 hladilniški zabojnik, kjer se mrtve živali skladiščijo do oddaje higienikom.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT b.), c.), d.) in e.) BAT 2. Ministrstvo je v točkah 8.1.2. in 8.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih okoljskih značilnosti iz BAT 2.

III. Nadzorovana prehrana

BAT 3 se nanaša na zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali s prehransko strategijo, ki vključuje eno ali več tehnik, ki so:

- a.) Prehrana z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin.
- b.) Večfazno krmljenje.
- c.) Dodajanje esencialnih aminokislin v krmo z majhno vsebnostjo surovih beljakovin.
- d.) Uporaba krmnih dodatkov, ki zmanjšujejo skupni izločeni dušik.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Iz dokumentacije izhaja, da recepture za krmne mešanice izdelujejo tehnologi specialisti perutninske prehrane s pomočjo računalniškega programa, kateri uravnoteži prehrano glede na kategorijo živali, starost živali in potrebe po aminokislinah. V kolikor se ugotovi, da se potreb po aminokislinah ne more pokriti z razpoložljivimi beljakovinami, se v krmo doda sintetične aminokislino.
- b.) Upravljaivec navaja, da v različnih fazah rejnega cikla krmi nesnice s tremi različnimi vrstami krmil. Z vidika zmanjševanja dušika je pomembno predvsem dejstvo, da s starostjo nesnice padajo potrebe po beljakovinah.
- c.) Po potrebi se v krmo dodajajo esencialne aminokislino (glej tudi točko BAT 3.a.).
- d.) Ukrep se ne uporablja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT a.), b.) in c.) BAT 3. Ministrstvo je v točki 8.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3.

BAT 4 se nanaša na zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali s prehransko strategijo, ki vključuje eno ali več tehnik, ki so:

- a.) Večfazno krmljenje.
- b.) Uporaba krmnih dodatkov, ki zmanjšujejo skupni izločeni fosfor, npr. fitaze.
- c.) Uporaba hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosfatov.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Uporablja se večfazno krmljenje (glej tudi točko BAT 3.b.) z različno vsebnostjo fosfatov glede na fazo cikla reje. Potreba po fosforju se namreč s starostjo kokoši zmanjšuje.
- b.) V krmo se dodaja fitazo.
- c.) V krmo se dodaja monokalcijev fosfat, ki spada med hitro prebavljive anorganske fosfate.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT a.), b.) in c.) BAT 4. Ministrstvo je v točki 8.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4.

IV. Učinkovita uporaba vode

BAT 5 se nanaša na učinkovito rabo vode s kombinacijo naslednjih tehnik:

- a.) Evidentiranje porabe vode.
- b.) Odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode.
- c.) Uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme.
- d.) Izbira in uporaba ustrezne opreme in pitje po želji.
- e.) Redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo.
- f.) Ponovna uporaba neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Vsak od šestih hlevov je opremljen z vodomernim števcem.
- b.) Puščanje se odkrije s primerjavo odčitka vodomernih števcov v primerjavi s pričakovano dnevno porabo. V primeru puščanja se preveri razvod omrežja.
- c.) Na farmi se uporablja suho čiščenje hlevov, zato tehnika ni relevantna.
- d.) Za napajanje živali se uporabljajo specialne kapalke, ki preprečujejo izgube vode in razlivanje. Živali lahko pijejo vodo po volji. Kapalke je možno dvigati in spuščati ter tako prilagajati potrebam živali.
- e.) Upravljavlec navaja, da opremo redno preverja in prilagaja.
- f.) Onesnažena voda se ne zajema za namene čiščenja, saj se hleve čisti s suhim čiščenjem, zato tehnika ni relevantna.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavlec izkazuje uporabo NRT a.), b.), d.) in e.) BAT 5. Ministrstvo je v točki 8.1.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo vode iz BAT 5.

V. Emisije odpadnih voda

BAT 6 se nanaša na tehnike za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda s kombinacijo naslednjih tehnik:

- a.) Onesnažena dvoriščna območja naj bodo čim manjša.
- b.) Čim manjša poraba vode.
- c.) Ločevanje deževnice od odpadnih voda.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Na Farmi lhan se gnoja ne skladišči, predeluje ali raztresa, zato večjega onesnaževanja dvoriščnih območij ni pričakovati. Poleg tega se posamezen hlev izgnojuje le enkrat letno. Kot izhaja iz Zapisnika, je ministrstvo na terenu ugotovilo, da je bil del gnoja med izgnojevanjem hleva na prostem, nezaščiten pred padavinami in vidno namočen. Ministrstvo je zato v okoljevarstveno dovoljenje dodalo ukrepe, kot izhaja iz točk 6.3 in 6.4 izreka te odločbe.
- b.) Voda se uporablja le za pitje živali in sanitarne namene zaposlenih.
- c.) Na farmi ne nastajajo industrijske odpadne vode, zato tehnika ni relevantna.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavlec izkazuje uporabo NRT a.) in b.) BAT 6. Ministrstvo je v točkah 3.1., 3.9. in 3.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje nastajanja odpadnih vod iz BAT 6.

BAT 7 se nanaša na tehnike za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vode z uporabo ene od naslednjih tehnik:

- a.) Odpadne vode se odvajajo v za to namenjen zbiralnik.
- b.) Čiščenje odpadnih voda.
- c.) Razprševanje odpadnih vod za kmetijske namene.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Industrijske odpadne vode ne nastajajo, saj se hlevov ne pere, zato tehnika ni relevantna.
- b.) Na napravi nastajajo le komunalne odpadne vode iz sanitarij, ki se odvajajo v malo komunalno čistilno napravo, kjer se tudi očistijo in odvajajo v tla. Zbrati in očistiti je treba tudi odpadne vode, ki nastanejo v hlevskih umivalnikih.
- c.) Odpadne komunalne vode se očisti in odvaja, zato tehnika ni relevantna.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavlec izkazuje uporabo NRT b.) BAT 7. Ministrstvo je v točkah od 3.2. do 3.8. in 3.11. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vode iz BAT 7.

VI. Učinkovita raba energije

BAT 8 se nanaša na tehnike za učinkovito rabo energije s kombinacijo naslednjih tehnik:

- a.) Visoko učinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi.
- b.) Optimizacija ogrevalnih/hladilnih prezračevalnih sistemov kjer se uporabljajo sistemi za čiščenje zraka.
- c.) Izolacija sten, podov in/ali stropov bivalnih prostorov.
- d.) Uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.
- e.) Uporaba izmenjevalnikov toplote.
- f.) Uporaba toplotnih črpalk za rekuperacijo toplote.
- g.) Rekuperacija toplote pri ogrevanih in hlajenih tleh z nastiljem (kombinirani sistem).
- h.) Uporaba naravnega prezračevanja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Za prezračevanje hlevov skrbi računalniško nadzorovan sistem, ki hleve prezračuje le toliko, kolikor je potrebno glede na število živali in temperaturo hleva. Ventilatorji so energetske varčni.
- b.) V napravi se ne uporablja sistemov za čiščenje zraka, zato tehnika ni relevantna.
- c.) Izolacija objektov ni potrebna, saj se hlevi za nesnice ne ogrevajo ali hladijo, zato tehnika ni relevantna. Upravljaivec sicer navaja, da so hlevi toplotno izolirani.
- d.) V hlevih se uporabljajo varčne žarnice. Nameščen je sistem osvetljevanja z LED svetili, z možnostjo programiranega zveznega postopnega osvetljevanja in zatemnjevanja.
- e.) Izmenjevalniki toplote se ne uporabljajo, saj ni potrebe po dodatni toploti, zato tehnika ni relevantna.
- f.) Toplotne črpalke za rekuperacijo toplote se ne uporabljajo, saj ni potrebe po dodatni toploti, zato tehnika ni relevantna.
- g.) Naravno prezračevanje se ne uporablja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo NRT a.), deloma c.) in d.) BAT 8. Ministrstvo je v točki 8.1.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8.

VII. Emisije hrupa

BAT 10 je uporaba ene ali kombinacije tehnik za zmanjševanje emisij hrupa, ki so:

- a.) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo in občutljivimi sprejemniki.
- b.) Izbira lokacije za hrupno opremo.
- c.) Operativni ukrepi.
- d.) Izbira tihe opreme.
- e.) Oprema za obvladovanje hrupa.
- f.) Zmanjševanje hrupa.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Gre za obstoječo napravo, zato tehnika ni relevantna.
- b.) Razdalja med hrupno opremo in občutljivimi sprejemniki dovolj velika. Prav tako so površine med farmo in občutljivimi sprejemniki deloma poraščene z visokim rastjem. Silosi za skladiščenje krme so umeščeni neposredno ob posameznem hlevu, zato so cevi za dovod krme v hleve kratke. Krma se v hlev iz silosov transportira avtomatsko, tako da se transport uporablja le za dostavo krme v silose.
- c.) Upravljaivec navaja, da so vrata hlevov praviloma zaprta, prezračevanje je avtomatizirano, osebje pa je izkušeno. Ponoči in med vikendi se polnjenje silosov in čiščenje hlevov ne izvaja.
- d.) Upravljaivec navaja, da se na farmi uporabljajo visoko učinkoviti ventilatorji, ki so nastavljeni na spodnji meji zahtev po prezračevanju. Črpalke in kompresorji se na farmi ne uporabljajo.
- e.) V konkretnem primeru se pri reji nesnic ne pričakuje takšnih vibracij ali hrupa, da bi bila potrebna oprema za obvladovanje vibracij ali hrupa.

- f.) V konkretnem primeru se pri reji nesnic ne pričakuje takšnih vibracij ali hrupa, da bi bilo potrebno zmanjševanje hrupa.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT b.), c.) in d.) BAT 10. Ministrstvo je v točki 4.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede emisij hrupa, in sicer na podlagi BAT 10 Zaključkov o BAT.

VIII. *Emisije prahu*

BAT 11 je uporaba ene ali kombinacije tehnik za zmanjševanje emisij prahu, iz posameznih objektov za živali, ki so:

- a.) Zmanjšanje nastanka prahu s kombinacijo tehnik: uporaba grobega nastilja, ročno nastiljanje, sistem hranjenja po želji, uporaba vlažne ali peletirane krme ali dodajanje oljnih surovin v krmo, ločevalniki za prah pri pnevmatsko polnjenih skladiščih, majhna hitrost prezračevalnega sistema.
- b.) Zmanjšanje koncentracije prahu z uporabo ene od tehnik: razprševanje vodne meglice, razprševanje olja, ionizacija.
- c.) Čiščenje izstopnega zraka s sistemi za čiščenje zraka z različnimi sistemi za čiščenje zraka, filtri in pralniki.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Za nastilj se uporabljajo lesni oblanci v kombinaciji z manjšimi količinami odprašene slame. Hlev se ročno nastilja. V hlevih se uporablja hranjenje po želji. Krma je peletirana. Silosi za skladiščenje krme so opremljeni z oddušniki, ki se zaključijo s filtrno vrečo za prestrezanje izstopnega prahu. Hitrost premikanja zraka v hlevih je majhna.
- b.) Tehnika se ne uporablja.
- c.) Tehnika se ne uporablja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.) BAT 11. Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih objektov za živali iz BAT 11.

IX. *Emisije vonjav*

BAT 12 se nanaša na preprečevanje ali zmanjševanje emisij vonjav s kmetije z vzpostavitvijo, izvajanjem in rednim pregledovanjem Načrta za obvladovanje vonjav.

Upravljavec pričakuje obremenitve občutljivih sprejemnikov z vonjavami na območju stavb z varovanimi prostori, ki so od centroida hlevov farme Ihan oddaljene do 300 m v smeri severovzhod. Farma se nahaja na južnem robu naselja Ihan, v območju redkejšje mešane ruralne-urbane poselitve. Farma na severni strani meji na prašičjo farmo, na zahodni in južni strani jo obdajajo zaraščene površine z grmovjem in nizkim drevjem ali travnate površine. Najbližji stanovanjski objekti ležijo v naselju Ihan v smeri jugovzhoda, vzhoda in severovzhoda in so od farme oddaljene 200 in več metrov. Upravljavec je z računskim modeliranjem ocenil vplive vonjav na okolico farme. Z modeliranjem so bili ocenjeni vplivi vonjav na bližnje stanovanjske objekte in sicer v smeri severovzhod, kjer piha najpogostejši veter iz smeri jugozahod. Rezultati so pokazali, da je pogostost pojavljanja vonjav v koledarskem letu za najbližje objekte več kot 10 % letnega časa (15 % je mejna vrednost nemške smernice za kmetijsko in mešano okolje) na razdalji, manjši od 400 m od centroida hlevov farme Ihan. Ocenjeno je, da je prag zaznavanja vonja 1 EV/m^3 lahko presežena več kot 10 % letnega časa ob stavbah na naslovu Breznikove ulice (št. 103, 100, 87, 87 a, 85, 98, 96, 94, 91, 92, 89, 90, 88 in 86), kjer pa so vrednosti precenjene, saj niso bile upoštevane ovire, ki preprečujejo neovirano disperzijo vonja v zunanjem zraku.

Zaradi bližine najbližjih stanovanjskih objektov na Breznikovi ulici 94 (200 m), 100 (220 m), 103 (240 m) in drugih najbližjih stanovanjskih objektov je upravljavec izdelal Načrt obvladovanja vonjav, katerega namen je predvsem preventivni program opredelitve virov vonjav in prispevkov emisij iz virov ter poudarek na izvajanju preventivnih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisij vonjav.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo BAT 12. Ministrstvo je v točki 8.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za izvajanje Načrta za obvladovanje vonjav iz BAT 12.

BAT 13 se nanaša na preprečevanje ali zmanjševanje učinka vonjav z uporabo kombinacije naslednjih tehnik:

- a.) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo in občutljivim sprejemnikom.
- b.) Uporaba sistema nastanitve z izvajanjem enega od naslednjih načel ali njihove kombinacije: živali in površine naj bodo suhe in čiste, zmanjšanje emisijske površine gnoja, pogosto odstranjevanje gnoja v zunanje (pokrito) gnojišče, znižanje temperature gnoja in notranjega okolja, zmanjšanje toka in hitrosti zraka nad površino gnoja, v sistemih z nastiljem naj bo nastilj suh in pod aerobnimi pogoji.
- c.) Optimiranje pogojev izpusta izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik ali njihovo kombinacijo: povišanje odvoda, povečanje hitrosti prezračevanja skozi navpični odvod, učinkovita postavitev zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka (npr. vegetacijskih ovir), dodajanje preusmeritvenih pokrovov na izstopne odprtine, ki so na nižje ležečih delih sten, da se izstopni zrak preusmeri proti tlom, razpršitev izstopnega zraka na strani bivalnega objekta, ki je obrnjena stran od občutljivih sprejemnikov, usmeritev osi slemena v stavbi z naravnim prezračevanjem prečno na prevladujočo smer vetra.
- d.) Uporaba sistemov za čiščenje zraka.
- e.) Uporaba ene od tehnik skladiščenja gnoja: pokritje med skladiščenjem, postavitev skladišča glede na smer vetra ali postavitev ovir.
- f.) Ustrezna predelava gnoja.
- g.) Ustrezno raztresanje gnoja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Gre za obstoječo napravo, zato tehnika ni relevantna.
- b.) Upravljavec izvaja tehniko reje nesnic na globokem nastilju z jamo za gnoj in s prisilnim prezračevanjem. Gnoj se tekom reje ne odstranjuje in se nabira v jami za gnoj (območje pod rešetkami). Tla hleva so delno prekrita z nastiljem in sicer od 1/3 do 2/3 celotne površine tal v notranjosti posameznega hleva, preostanek je rešetkasta dvignjena jama za gnoj, sestavljena iz lesenih letev. Položna gnezda, sistemi za krmljenje in pitje se nahajajo nad gnojno jamo, tako, da ostane stelja suha. Gnojna jama, ki se nahaja pod rešetkastimi tlemi je visoka od 50 do 80 cm, v kateri se gnoj zadržuje ves čas trajanja posameznega ciklusa, to je do 12 mesecev in se prazni po zaključku le tega, ko so nesnice izseljene. Vgrajen je sistem dveh načinov prezračevanja kot je stranska ventilacija, ki zagotavlja v pogojih nizkih in zmernih zunanjih temperatur homogeno temperaturo v celem hlevu ob minimalni porabi energije (sistem 7-h ventilatorjev), ki so nameščeni le na eni, krajši stranici hleva. Zrak v tem primeru potuje vzdolžno, po vsej dolžini hleva. Natančna nastavitev in vzdrževanje podtlaka zagotavljata visoko hitrost zraka, ki vstopa na vstopnih loputih in omogoča vrtinčenje ter mešanje zraka z notranjim, toplejšim in relativno bolj suhim zrakom, kar ima za posledico sušilni učinek na gnoj na stanskih brskališčih in v manjši meri tudi v jami za gnoj. Tunelska ventilacija, ki se uporablja ob visokih zunanjih temperaturah, ki s pomočjo adiabatnega hlajenja omogoča visoke hladilne učinke ob prav tako nizki porabi energije. Princip tunelske ventilacije temelji na vstopu zraka v hlev na začetku daljših stranic hleva in izstop skozi krajšo stranico na nasprotnem koncu hleva. Ob tem dobi tok zraka veliko hitrost, ki povzroči vrtinčenje zraka in s tem učinkovito sušenje svežega gnoja in mokrega nastilja. Tako obratovanje tunelske ventilacije zagotavlja da so talne površine suhe in da se iztrebki relativno hitro osušijo na vlažnost pod 50 %. Zmanjševanje emisijske površine se prav tako doseže s prezračevanjem notranjosti hleva, katerega posledica je zaskorjanje površine gnojnega kupa, kar ugodno vpliva na zmanjševanje emisije amonijaka. Zaradi preverjanje učinkovitosti sistema dveh načinov prezračevanja notranjosti hlevov, se na farmi Ihan izvaja monitoring sušine gnoja, ki ga izvaja upravljavec pred zaključkom

vsakega ciklusa reje, tako, da vzame reprezentativni vzorec gnoja iz jame za gnoj in gnoja z brskališč ter jih pošlje v analizo.

- c.) Odvod odpadnega zraka iz hlevov je skozi stene objektov. Za prezračevanje notranjosti hlevov je v vsakem hlevu vgrajen kombiniran sistem ventilacije, ki je podrobneje opisan v prejšnji točki. Poleg tega imajo hlevi za dovod zraka še vstopne in izstopne lopute. Na izstopnih odprtinah odpadnega zraka so nameščeni preusmeritveni pokrovi tako, da se izstopni zrak preusmeri k tlom. Zaradi navedenega ukrepi povezani z povišanjem izpustov zraka niso ustrezni za konkreten primer. Območje farme je obdano z drevesi, ki zagotavljajo turbulenco zraka. Upravljavec tudi zagotavlja razpršitev izstopnega zraka iz hlevov glede na lego najbližjih stavb, ki je obrnjena stran od občutljivih sprejemnikov.
- d.) Upravljavec navaja, da ukrepi čiščenja odpadnega zraka niso potrebni, saj se obremenjevanje občutljivih sprejemnikov v okolici ni takšno, da bi ukrep upravičili. Iz Zapisnika izhaja, da glede vonjav ni nobenih pritožb.
- e.) Gnoj se na lokaciji farme ne skladišči, zato tehnika ni relevantna.
- f.) Gnoj se na lokaciji farme ne predeluje, zato tehnika ni relevantna.
- g.) Upravljavec navaja, da celotno količino kokošjega gnoja odda uporabnikom pod pogoji, določenimi v pogodbi. Uporabniki kokošjega gnoja se s podpisom pogodbe zavežejo, da bodo z gnojem ravnali v skladu s predpisi in so odgovorni za morebitno škodo po prevzemu gnoja in za njegovo uporabo. Prav tako morajo na poziv upravljavca poročati na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Zaradi navedenega tehnika ni neposredno uporabljiva za upravljavca.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT deloma b.) in deloma c.) BAT 13. Ministrstvo je v točki 2.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali zmanjševanje učinka vonjav iz BAT 13.

X. Emisije iz celotnega proizvodnega procesa

BAT 23 se nanaša na zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine z oceno ali izračunom emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo na farmi.

Iz dokumentacije izhaja, da upravljavec izvaja rejo nesnic s sistemom talne reje na globokem nastilju z jamo za gnoj in s prisilnim prezračevanjem. V času obratovanja nastajajo razpršene emisije snovi v zrak, in sicer zaradi metabolizma živali in s tem povezanega nastanka gnoja. Ventilacija v hlevih se prilagaja glede na potrebe in letni čas. Nastiljanje hlevov poteka ročno z uporabo lesnih oblancev v kombinaciji z na daljše bilke nasekano slamo. Napajalni sistem ne toči vode in predpisana sestava prehrane in prehranska strategija zmanjšujeta izločanje hranil (N, P) z iztrebki. Gnoj se na lokaciji farme ne skladišči. Sistem dveh načinov prezračevanja notranjosti hlevov in sicer stranska ventilacija v pogojih nizkih in zmernih zunanjih temperaturah in tunnelska ventilacija z visoko hladilnim učinkom zagotavlja tudi učinkovito sušenje gnoja pri talni reji nesnic, ki preprečuje biološko razgradnjo gnoja in s tem pripomore k zmanjšanju emisij amonijaka. Gnoj, ki nastaja se v večini zadržuje v jamah za gnoj, ki se nahajajo v hlevih, kjer se delno zaskorji. Ob menjavi proizvodnega ciklusa reje nesnic se gnoj iz hlevov odstrani in preda neposredno v uporabo kot gnojilo na kmetijskih zemljiščih ali se ga odda bioplinarni, če se proizvodni cikel menjava v času, ko raztros po kmetijskih zemljiščih ni dovoljen. Upravljavec nadalje navaja, da se zmanjšanje emisije amonijaka, ki nastaja zaradi uporabe navedene tehnike zadrževanja gnoja v jami za gnoj, ki se nahaja v zaprtem in pokritem prostoru hleva ne da kvantificirano oceniti. Za izračun emisij amonijaka v zrak se uporablja tehnika ocene z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem.

Ministrstvo ugotavlja, da se emisije amonijaka lahko zmanjšajo v različnih fazah proizvodnega procesa, tj. amonijak iz hlevov, amonijak iz skladišč za gnoj in amonijak iz gnojenja. Ker se na obravnavani farmi gnoj ne skladišči in raztresa, je relevantno le zmanjšanje emisij amonijaka iz hlevov. Ocena zmanjšanja amonijaka temelji na rezultatih izračuna BAT 25, kjer je emisija amonijaka ocenjena na 0,224 kg NH₃/prostor za nesnico/leto. Mejna vrednost emisij amonijaka je skladno z BAT 31, to je 0,25 NH₃/prostor za nesnico/leto ob navedbi upravljavca, da uporablja

ukrepe za doseganje velike vsebnosti suhe snovi v gnoju s sistemom dveh načinov prezračevanja notranjosti hlevov in monitoringom suhe snovi v gnoju. Ker je ocenjena raven amonijaka zelo blizu mejni vrednosti emisije amonijaka iz BAT ministrstvo ugotavlja, da se z uporabo NRT ne doseže bistvenega zmanjšanja amonijaka.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa iz BAT 23. Ministrstvo je v točki 2.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje.

XI. Monitoring emisij in parametrov procesa

BAT 24 je monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z:

- a.) Izračunom z uporabo masne bilance ali
- b.) Oceno na podlagi analize gnoja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjima točkama na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Tehnika se izvaja. Za oceno skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju upravljavec za namen priprave podatkov in izvedbo izračuna uporabi naslednje podatke:
 - zasedenost hleva (79,5 %),
 - poraba krme (31,5 kg/žival/ciklus),
 - trajanje posameznega proizvodnega ciklusa (290 dni),
 - vsebnost dušika (25,3 g/kg) in fosforja (4,8 g/kg) v krmi,
 - začetne (1,4 kg) in končne mase (2 kg) živali posameznega proizvodnega ciklusa.

Upravljavec je v okviru vloge opravil izračun, ki je pokazal da je skupna ocena izločenega dušika 0,642 kg N/nesnico na leto (BAT raven iz Preglednice 1.1. je od 0,4 do 0,8 kg N/nesnico na leto), izločenega fosforja pa 0,354 kg P₂O₅/nesnico na leto (BAT raven iz Preglednice 1.2 je od 0,1 do 0,45 kg P₂O₅ /nesnico na leto). Iz navedenega je razvidno, da sta skupen izločen dušik in fosfor znotraj mejnih vrednosti iz BAT.

- b.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.) BAT 24. Ministrstvo je v točki 8.1.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring skupnega dušika in fosforja, izločenih v gnoju iz BAT 24.

BAT 25 je monitoring emisij amonijaka v zrak z:

- a.) Oceno z uporabo masne bilance ali
- b.) Izračunom na podlagi merjenja koncentracije amonijaka in stopnje prezračevanja ali
- c.) Oceno z uporabo emisijskih faktorjev.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Tehnika se uporablja. Emisije amonijaka se ocenijo na podlagi količine dušika, ki ga izloči žival (nesnica) ter z uporabo toka skupnega dušika (ali amonijskega dušika) in koeficientom hlapenja v vsaki fazi ravnanja z gnojem (pri reji v hlevih, skladiščenju in raztresanju). Emisijski faktorji (EF) se nanašajo na referenčne načine reje (EF NH₃ hlevi 0,41), skladiščenje gnoja (EF NH₃ skladišče gnoja 0,14, EF N₂O 0,03, EF NO_x 0,008 in EF N₂ 0,30) in raztros gnoja (EF NH₃ gnojenje 0,69), pri čemer se v primeru tehnik z zmanjšanimi emisijami uporablja korekcijske faktorje (KF) za zmanjšanje emisij:

- KF za NH₃ za zmanjšanje emisij iz hlevov je 1,
- KF za zmanjšanje emisij iz skladišča gnoja je 0,5 in
- KF za zmanjšanje emisij pri gnojenju je 0,5.

Izračun ocene emisij amonijaka v zrak zaradi reje nesnic izražena v kg na mesto na nesnico na leto, pri upoštevanju 79,5 % zasedenosti hleva tako znaša 0,224 kg NH₃/mesto za nesnico/leto, kar ustreza ravni emisij iz BAT 31 oziroma 0,358 kg NH₃/mesto za nesnice/leto, upoštevajoč hleve, gnojišče in gnojenje.

- b.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.
- c.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.) iz BAT 25. Ministrstvo je v točki 2.3.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za monitoring emisije amonijaka v zrak iz BAT 25.

BAT 26 se nanaša na monitoring emisij vonjav v zrak. Farma Ihan se nahaja na južnem robu naselja Ihan, v območju redkejše mešane ruralne-urbane poselitve. Na severni strani meji na prašičjo farmo, na zahodni in južni strani jo obdajajo zaraščene površine z grmovjem in nizkim drevjem ali travnate površine. Vsi hlevi so prezračevani z avtomatsko krmiljenim sistemom prisilnega prezračevanja. Vsak hlev ima 7 ventilatorskih izpustov odpadnega zraka nameščenih na prečnih zunanjih stenah hleva. Prisilno prezračevanje zagotavlja od 5 do 12 m³ svežega zraka na nesnico v eni uri v poletnem času in od 0,5 do 0,6 m³ svežega zraka na nesnico v eni uri pozimi. Tako je pretok svežega zraka v posameznem hlevu v povprečju od 65.000 do 156.000 m³/h v poletnem času in od 7.800 do 10.000 m³/h v zimskem času. Podrobnejši način prezračevanja je opisan v BAT 13.

Z modeliranjem se je ocenjevala dodatna obremenitev zunanjega zraka za emisije snovi v zrak za šest hlevov Farme Ihan, kjer se je ocenilo vplive vonjav na okolico farme. Pri modeliranju je bil uporabljen program Austal View, s katerim se računa disperzija onesnaževal v zraku (Lagrangeov model disperzije delcev), ki omogoča izračun pogostosti pojavljanja vonjav v okolju. Rezultati računskega modeliranja disperzije vonja iz virov vonja so za primere, ko je 10 % oziroma 15 % letnega časa presežen prag zaznavanja vonja 1 EV/m³ v smeri severovzhod in sicer zaradi vetra, ki piha iz smeri jugozahod na razdalji manjši od 400 m (več kot 10 % letnega časa na razdalji) od centroida hlevov farme Ihan oziroma razdalji, ki je manjša od 320 m od centroida hlevov farme Ihan za več kot 15 % letnega časa. Modelni izračun je pokazal sprejemljivo pogostost vonjav za kmetijsko in stanovanjsko območje, saj se emisije vonjav iz hlevov dovolj razredčijo. Tako je upravljavec zaradi emisije vonjav ocenil, da je ta vpliv še sprejemljiv, ker v njeni bližini ni toliko občutljivih sprejemnikov za vonjave in ne pričakuje poslabšanja kvalitete zraka v širši okolici farme zaradi emisij vonjav in zaradi tega redni monitoring vonjav ni potreben oziroma upravičen.

Ministrstvo je presodilo, da zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 26 Zaključka o BAT, vendar je zaradi bližine najbližjih stanovanjskih objektov na Breznikovi ulici 94 (200 m), 100 (220 m), 103 (240 m) in drugih najbližjih stanovanjskih objektov upravljavec izdelal Načrt za obvladovanja vonjav, katerega namen je predvsem preventivni program opredelitve virov vonjav in prispevkov emisij iz virov ter poudarek na izvajanju preventivnih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisij vonjav, kar je opisano v BAT 12.

BAT 27 je monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali z:

- a.) Izračun z merjenjem koncentracije prahu in stopnje prezračevanja ali
- b.) Oceno z uporabo emisijskih faktorjev.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Upravljavec navaja, da se tehnika ne bo uporabila.
- b.) Tehnika se uporablja. Predlagani emisijski faktor za nesnice na globokem nastilju je 0,084 kg/mesto nesnice v hlevu na leto. Izbran emisijski faktor je primeren in priporočen, saj je glede na način reje priporočenih nizozemskih emisijskih faktorjev iz referenčnega BAT dokumenta. Upravljavec v okviru rednega obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak oceni emisije prahu iz hlevov vsako leto enkrat. Pri uporabi emisijskega faktorja se upošteva vrsto in število perutnine in tehnike, ki se uporabljajo za zmanjšanje emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali, ki so podrobneje opisani pri BAT 11.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT b.) iz BAT 27. Ministrstvo je v točki 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za monitoring emisij prahu iz posameznega objekta za živali iz BAT 27.

BAT 29 je monitoring parametrov:

- a.) Poraba vode.
- b.) Poraba električne energije.
- c.) Poraba goriva.
- d.) Število prejetih in oddanih živali, pri čemer se ugotavljajo tudi skotitve in pogini.
- e.) Poraba krme.
- f.) Proizvodnja gnoja.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Voda se evidentira z uporabo števcov za vsak hlev posebej. Edina poraba vode je namreč napajanje nesnic.
- b.) Električno energijo se evidentira z uporabo števcov za celotno farmo.
- c.) Gorivo se ne uporablja, zato tehnika ni relevantna.
- d.) Tehnika se izvaja.
- e.) Tehnika se izvaja z uporabo dobavnic krme.
- f.) Gnoj se evidentira na podlagi podatkov o prostornini oddanega gnoja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo NRT a.), b.), d.), e.) in f.) iz BAT 29. Ministrstvo je v točki 8.1.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo monitoring parametrov iz BAT 29.

B. Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine

BAT 31 je zmanjšanje emisij amonijaka iz posameznega bivalnega objekta za nesnice z uporabo ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a.) Odstranjevanje gnoja s trakovi kadar gre za sistem reje v kletkah,
- b.) V primeru nebaterijskih sistemov:
 0. Sistem prisilnega prezračevanja in nepogosto odstranjevanje gnoja (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj) le, če se uporablja v kombinaciji z dodatnim ukrepom za ublažitev, npr. z:
 - doseganjem velike vsebnosti suhe snovi v gnoju,
 - sistemom za čiščenje zraka.
 1. Trak za gnoj ali strgalnik (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 2. Umetno sušenje gnoja z zrakom prek cevi (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 3. Umetno sušenje gnoja z zrakom z uporabo perforiranih tal (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 4. Trakovi za gnoj (v primeru voljer).
 5. Umetno sušenje nastilja z uporabo notranjega zraka (v primeru polnih tal z globokim nastiljem).
- c.) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:
 1. Mokri pralnik s kislino.
 2. Dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka.
 3. Biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter).

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a.) Tehnika ni relevantna, saj se nesnic ne redi v kletkah.
- b.) Upravljavec izvaja tehniko reje nesnic na globokem nastilju z jamo za gnoj s prisilnim prezračevanjem v kombinaciji s sušenjem z uporabo notranjega zraka. Gnoj se tekom reje ne odstranjuje in se nabira v jami za gnoj (območje pod rešetko). Upravljavec navaja, da tunnelska ventilacija, ki je v uporabi v hlevih, gnoj zaskorji, kar ugodno vpliva na zmanjšanje emisij vonjav. Poleg tega se gnoj pod rešetko glede na navedbo upravljavca osuši pod 60 %. Kot je razvidno iz BAT b.0 je treba v primeru sistema reje, kot ga ima Farma Ihan, to je sistem prisilnega prezračevanja in nepogostega odstranjevanja gnoja zagotavljati v kombinaciji z dodatnim ukrepom za ublažitev kot je doseganje višje vsebnosti suhe snovi v gnoju (najmanjša vsebnost suhe snovi v gnoju je od 50-60 %) ali s čiščenjem zraka. Tako

je upravljavec kot dodaten ukrep predvidel monitoring suhe snovi v gnoju, ki ga je ministrstvo določilo kot dodaten ukrep v točki 2.1.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

c.) Tehnika se ne uporablja.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki b.0 BAT 31 Zaključkov o BAT. Ministrstvo je v točkah 2.1.5. in 2.1.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice na podlagi BAT 31.

III.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 116. členu ZVO-2 in v 24. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije. V skladu s šestim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju, ki se spreminja zaradi prilagoditve obratovanja naprave zaključkom o BAT, določi rok za uskladitev obratovanja naprave, ki ne sme biti daljši od štirih let od objave zaključkov o BAT.

Skladno z sedmim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije se glede vprašanj o obsegu in vsebini okoljevarstvenega dovoljenja, ki niso urejena s to uredbo, uporabljajo določbe predpisov iz 16. člena te uredbe, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

Nadalje je v tretjem odstavku 19. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije določeno, da ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju poleg zahtev iz prejšnjega odstavka 19. člena citirane uredbe in prejšnjih členov citirane uredbe določi tudi druge pogoje in ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij iz zaključkov o BAT in predpisov iz 16. člena iste uredbe.

Ministrstvo je s točko I./1 izreka te odločbe spremenilo točko 1. okoljevarstvenega dovoljenja tako, da se ne nanaša več na rejo plemenskih brojlerjev (kokoši nesnice brojlerskih valilnih jajc), ampak na rejo kokoši nesnic jedilnih jajc na vlogo stranke. Ministrstvo je nadalje posodobilo tehnološke enote in parcele, in sicer na vlogo stranke. Ministrstvo je v okoljevarstveno dovoljenje nadalje na vlogo stranke dodalo zemljišči s parc. št. 561/11 in 324/5, obe k.o. 1964 Ihan. Tekom postopka je bilo namreč ugotovljeno, da sta ti zemljišči del območja naprave. V postopku je bilo ugotovljeno, da ima upravljavec nad predmetnima zemljiščema posest, saj sta del hlevov, ki jih upravlja upravljavec.

Ministrstvo je na podlagi vloge v povezavi z Zaključki o BAT, 18. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22) in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2) v točki I./2. izreka te odločbe določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak, kot je obrazloženo v nadaljevanju.

Ministrstvo je v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v zrak na podlagi podatkov iz vloge in tretjega odstavka 33. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Ministrstvo je v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije celotnega prahu v zrak na podlagi podatkov iz vloge in 34. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali iz BAT 11 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali zmanjševanje emisij vonjav iz BAT 13 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjševanje emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za rejo nesnic in v točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja v Preglednici 1 iste točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejno vrednost emisije za dušik, izražen kot NH_3 iz ravni emisij iz Preglednice 3.1 iz BAT 31 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi vloge upravljavca in BAT 31 Zaključkov o BAT določilo tehniko za dodaten ukrep spremljanja suhe snovi v gnoju. Iz BAT 31 Zaključkov o BAT namreč izhaja, da je sistem prisilnega prezračevanja in ne pogostega odstranjevanja gnoja (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj) ustrezna ta tehnika le, če se uporablja v kombinaciji z dodatnim ukrepom za ublažitev, kot je doseganje višje vsebnosti suhe snovi v gnoju ali s sistemom za čiščenje zraka. Ker hlevi niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka, je potrebno z ventilacijo dosegati zadostno vsebnost suhe snovi v gnoju, zato je ministrstvo določilo dodaten monitoring suhe snovi v gnoju tekom vzrejnega cikla.

Ministrstvo je v točkah 2.1.7. in 2.1.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom za dizel elektro agregat (N10) na podlagi podatka iz Zapisnika, da dizel elektro agregat (N10) obratuje povprečno 20 ur na leto in na podlagi 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 - ZVO-2 in 99/22).

Ministrstvo je v točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejno vrednost emisijskega faktorja za določitev emisije dušika v zrak, izraženega kot NH_3 , glede na vrsto reje in vrsto nastanitve v kombinaciji z upoštevanjem dodatnega ukrepa za doseganje velike vsebnosti suhe snovi v gnoju v skladu z opombo iz Preglednice 3.1 BAT 31 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točkah 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo v zvezi z načinom izvajanja monitoringa emisij snovi v zrak na podlagi točke a) BAT 25 Zaključkov o BAT za amonijak in na podlagi točke b) BAT 27 Zaključkov o BAT za celotni prah ter v povezavi z 31. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Tehnika za monitoring amonijaka je določena z oceno emisij z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem in tehnika za monitoring prahu je določena z oceno na podlagi emisijskih faktorjev, ki jih je upravljavec pridobil na podlagi podatkov, določenih v skladu z referenčnim dokumentom Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017.

V točki 2.3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo glede na opredelitev upravljavca v Zapisniku določilo, da upravljavcu ni treba izvajati obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz dizel električnega agregata (N10) za pogon zasilnega napajanja na podlagi tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev.

Ministrstvo je v točkah 2.4.1. in 2.4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi s poročanjem na podlagi 21. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogojih za njegovo izvajanje.

Ministrstvo je na podlagi vloge, 18. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22) ter v skladu z Zaključkom o BAT 5, BAT 6 in BAT 7, v točki I./3. izreka te odločbe določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v vode, kot je obrazloženo v nadaljevanju.

Ministrstvo je obveznost iz točke 3.1., 3.9. in 3.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, da na napravi ne nastajajo industrijske odpadne vode, določilo na podlagi strankinih navedb v vlogi (čiščenje hlevov se izvaja izključno mehansko) ter BAT 7 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je na podlagi BAT 7 Zaključkov o BAT in vloge, v povezavi s prvo, drugo, tretjo, četrto in dvanajsto alinejo 26. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo določilo vrsto, lokacijo in zmogljivost male komunalne čistilne naprave (mKČN) ter največje količine odpadne vode, kot izhaja iz točke 3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Ministrstvo je tekom postopka ugotovilo, da gre za novo mKČN (pričetek obratovanja junij 2021), ki ima zmogljivost 2-5 PE. V mKČN se čistijo le komunalne odpadne vode iz garderobnega objekta (N9). Gre za mKČN tipa KCBL/ KCM2-xxxx Solido SMART C – biološke čistilne naprave v PE-rezervoarjih (SBR) z biološkim čiščenjem odpadne vode. mKČN se nahaja na zemljišču s parc. št. 316/2 k.o. 1964 lhan in se ne nahaja v aglomeraciji. Iz Zapisnika izhaja, da se v bližini mKČN ne nahaja vodnata struga vodotoka, zato se odpadne vode iz mKČN lahko odvajajo v podzemno vodo (lokacija iztoka je razvidna iz izreka te odločbe). Za mKČN so že bile izvedene prve meritve, ki jih je upravljavec v vlogi tudi priložil, zato jih ministrstvo v izreku okoljevarstvenega dovoljenja ni predpisalo. Je pa ministrstvo v točki 3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja predpisalo ukrepe za čas obratovanja mKČN na podlagi sedmega in osmega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2).

Obdobje izvedbe prvega pregleda mKČN (po izvedbi prvih meritev) iz točke 3.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo ob upoštevanju določil sedmega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Obveznost v zvezi z urejenostjo merilnega mesta iz točke 3.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo v skladu z 9. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

Obveznost predložitve analiznega izvida iz točke 3.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo na podlagi osmega odstavka 17. člena in četrtega odstavka 28. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, pri čemer je upoštevalo tudi 11. člen ter prvi, četrti in peti odstavek 13. člena Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 80/12, 98/15 in 44/22-ZVO-2).

Obveznost v zvezi z ravnanjem z blatom iz mKČN iz točke 3.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je določena na podlagi prvega odstavka 28. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode. Ministrstvo je v točki 3.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja obveznost v zvezi z ukrepanjem in s prijavo o izpadu obratovanja mKČN določilo v skladu s petim in šestim odstavkom 15. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo

Ministrstvo je obveznost suhega čiščenja dvoriščnih in transportnih poti iz točke 3.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo na podlagi strankinih navedb v vlogi v povezavi z BAT 6 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je obveznost čiščenja komunalnih odpadnih vod iz umivalnikov v hlevih iz točke 3.11. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo na podlagi BAT 7 Zaključkov o BAT, ki določa čiščenje odpadnih vod.

Kot izhaja iz točke I./4 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 4.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede emisij hrupa na podlagi iz BAT 10 Zaključkov o BAT.

Kot izhaja iz točke I./5. izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost ravnanja s perutninskim gnojem, in sicer na podlagi strankinih navedb v vlogi ter 6. členom Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2) v povezavi z 12. členom

iste uredbe ter podatkov iz Zapisnika.

Ministrstvo je v točki I./6. izreka te določbe spremenilo točko 8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se je nanašala na vodenje evidenc o porabi vode in energije, saj so te vrste evidenc sedaj določene na podlagi BAT 29 Zaključkov o BAT (točka 8.1.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja). Namesto navedene vsebine je ministrstvo določilo druge ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolje kot celote, kot sledi v nadaljevanju.

Ministrstvo je v točki 8.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo po vzpostavljenem sistemu ravnanja z okoljem in njegovo izvajanje iz BAT 1. Upravljavcu ni treba izdelati Načrta obvladovanja hrupa, saj v neposredni bližini naprave ni občutljivih sprejemnikov hrupa oz. se pomembnih emisij hrupa ne pričakuje.

Ministrstvo je v točki 8.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih okoljskih značilnosti iz BAT 2 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo podrobnejšo vsebino Načrta za izredne razmere, in sicer na podlagi proučitve dokumentacije in BAT 2 Zaključkov o BAT, ki opisuje podrobnejšo vsebino tega načrta.

Ministrstvo je v točki 8.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3.

Ministrstvo je v točki 8.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4.

Ministrstvo je v točki 8.1.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo vode iz BAT 5.

Ministrstvo je v točki 8.1.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8.

Ministrstvo je v točki 8.1.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa iz BAT 23.

Ministrstvo je v točki 8.1.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring skupnega dušika in fosforja, izločenih v gnoju iz BAT 24.

Ministrstvo je v točki 8.1.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo monitoring parametrov iz BAT 29.

Ministrstvo je v točki 8.1.11. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede poročanja zahtev iz točk 8.1.6., 8.1.8. in 8.1.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi BAT 23, 24 in 29 Zaključkov o BAT.

Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 10.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za vodenje evidenc določilo v točki 8.1.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./8 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 10.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za predložitev poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa določilo v točki 2.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

S 1. septembrom 2021 se je začela izvrševati Uredba o spremembi Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 101/21), ki je spremenila stvarno pristojnost oz. delovno področje ARSO tako, da je za izvajanje večine upravnih nalog pristojno ministrstvo in ne več ARSO. Ministrstvo je v točki I./9. izreka te odločbe zato spremenilo celotno točko 11. izreka okoljevarstvenega dovoljenja tako, da je obveznost obveščanja določilo ministrstvo, namesto ARSO.

V skladu s tretjim odstavkom 42. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 30/16) mora ministrstvo ob prvi spremembi okoljevarstvenega dovoljenja, ki je bilo izdano na podlagi 68. člena ZVO-1, le-to uskladiti s spremenjeno določbo 69. člena ZVO-1, ki ne določa več časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, zato je ministrstvo s točko I./10 izreka te odločbe črtalo točko 12. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki je določala čas veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II. izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vložijo neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22 in 77/23) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pri nastajanju tega dokumenta so sodelovale naslednje uradne osebe:
Mateja Jelovčan, višja svetovalka I
Nives Stele, sekretarka

Postopek vodil:
Igor Pšeničnik
podsekretar

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- JATA EMONA d.o.o., Agrokombinatska ulica 84, 1000 Ljubljana (za: Saša Žaljec s.p., Lipova ulica 5, 1230 Domžale) – osebno